

ELGOIBARKO ADIKZIOEN II. PREBENTZIO PLANA

2022 - 2026

ELGOIBAR
UDALA
AYUNTAMIENTO

AURKIBIDEA

1. Sarrera	Orria 3
2. Arau esparrua	4
2.1 Europar Batasunaren (EB) drogen aurkako borroka estrategia (2013-2020)	
2.2 Adikzioen inguruko estrategia nazionala (2017-2024)	
2.3 Euskal Autonomia Erkidegoko eta tokiko adikzioei buruzko araudia	
2.3.1 Udalen eskuduntza	
2.3.2 Esku-hartze prebentibo eremuak	
3. Adikzioen diagnostikoen ondorioak 2021	9
4. Tokiko adikzioen prebentzio planaren ardatzak	11
1. ardatza: Osasunaren prebentzioa eta sustapena	12
2. ardatza: Eskari-eskaintza murrizketa	17
3. ardatza: Arreta soziosanitarioa eta gizarteratzea	18
4. ardatza: Ezagutzaren kudeaketa eta prestakuntza	20
5. ardatza: Lidergoa eta koordinazioa	22
5. Ebaluazio plana	23

I.SARRERA

Substantzia legalen eta legez kanpokoan kontsumoa, substantziarik gabeko adikzioen erabilera eta abusua, aspalditik daude gure ingurunean, goranzko edo beheranzko gorabeherekin. Kontsumo eta erabilera hauen jokabide eta ohiturak etengabe aldatuz doaz prozesu dinamiko batean.

Zain barneko heroina erabiltzeak laurogeita hamarreko hamarkadan sortutako arazoei aurre egiteko, diseinuko drogak erabili ziren: hala nola estasia, speeda edo deribatu anfetaminiko ugari (kokaina eta deribatu kanabinoideak) erabili ziren.

Gaur egun, kezkarik handienetako bat portaerarena da, batez ere gazteen artean eta teknologia berriengatik. Gailu mugikorren erabilera neurrigabea, zeinak erabilera ugari dituen, adibidez, argazkiak edo selfiak, sare sozialak, Internetarako sarbide azkarra eta mugagabea, ezagutzak eskuratzeko dituen ontasunekin eta webgune arriskutsuetara sartzean dituen arriskuekin, komunikazio birtualeko modu berri bat, munduaren beste aldean dauden pertsonekin jolastu ahal izateko edo arreta eskaintzeko, eta askotan, kaltegarriak diren adiskidetasunekin konektatzeko edo deskonektatzeko.

Eta hori guztia adikziorik zaharrenak ahaztu gabe. Biztanleriak neurritz kanpo kontsumitzen baitu alkohola, gure ingurunean gizarte-harremanak egituratzen dituen substantzia nagusia, eta erretzen diren substantziak (kanabisa eta tabakoa, esaterako) gure erkidegoko kontsumoaren top zerrendan jarraitzen dute. Hori dela eta, kontsumo eta portaera horiek prebenitzeko egin daitezkeen guztia gutxi da, gizarte osasuntsuagoa, osasungarriagoa eta norberaren osasunaz eta ongizateaz arduratzen dena lortzeko.

Premisa horietatik sortu zen Elgoibarko Adikzioen II. Plana. Azken urteotan izan den esperientzia eta komunitatearen lankidetzaren funtsezkoak izan dira adikzioen prebentzioan, non herritarren sektore guztien esku-hartzea beharrezkoa baita, alkatetzatik eta alderdi politikoetatik hasi eta, gizarte, kultura, kirol, jolas, aisialdi elkarteetara, ikastetxeetara, familietara, osasunera, tokiko polizia eta autonomia erkidegoetara iritsi arte.

Azken finean, guztion artean edo guztiontzat gizarte konprometituago bat lortu ahal izango dugu pertsona gazteekin, helduekin, arazo sozio-ekonomikoak dituzten pertsonekin, adikzio arriskua duten pertsonekin... bidezko gizarte osasuntsua eta orekatua lortzeko, non pertsona guztiak garrantzizkoak garen.

2.ARAU ESPARRUA

2.1. EBren drogen aurkako borroka estrategia (2013-2020)

Drogaren aurkako borrokaren estrategia, batez ere, EBko funtsezko eskubideen printzipioetan oinarritzen da, eta batasunaren balio fundatzaileak errespetatzen ditu: giza duintasunarekiko errespetua, askatasuna, demokrazia, berdintasuna, elkartasuna, zuzenbide-estatua eta giza eskubideak. Helburu du, gizartearen eta pertsonen ongizatea babestea eta hobetzea, osasun publikoa babestea, herritar guztientzat segurtasun-maila handia eskaintzea eta drogen fenomenoaren planteamendu orekatu, integratu eta enpirikoki egiaztatua hartzea.

Estrategia horrek planteamendu berriak ditu, azken urteotan agertu diren erronka berriei egin behar die aurre, besteak beste:

- ✓ Polisustantziak kontsumitzeko joera gero eta handiagoa, legezko substantzien konbinazioa bame, hala nola, alkohola eta agindutako medikazio kontrolatua eta legez kanpoko substantziak,
- ✓ Opiazeoak ez diren drogak kontsumitzeko joera, eta substantzia psikoaktibo berriak agertzea eta zabaltzea.
- ✓ Agindutako medikazio kontrolaturako sarbidea bermatzeko eta hobetzeko beharra.
- ✓ Droga-eskaria murrizteko, zerbitzuen kalitatea, estaldura eta dibertsifikazioa hobetzeko beharra.
- ✓ Odol-transmisioko gaixotasunen intzidentzia iraunkor handia, bereziki, C hepatitisaren birusarena, zain bameko droga-kontsumitzaileen artean; GIB bidezko infekzio-agerraldi epidemiko berrien eta zain bameko droga-kontsumoarekin lotutako odol-transmisioko beste gaixotasun batzuen arrisku potentzialak.
- ✓ EBn drogarekin zerikusia duten heriotzen zifra altuen iraunkortasuna.
- ✓ Droga-kontsumoa osasun-arreta integratuko planteamendu baten bidez tratatzeko beharra, komorbilitate psikiatrikoa kontuan hartuko duena, besteak beste.
- ✓ Legez kanpoko drogen merkatuen dinamika, bereziki droga-trafikoaren ibilbide-aldaketak, mugaz gaindiko delinkuentzia antolatua eta legez kanpoko drogen eta substantzia psikoaktibo berrien banaketa errazteko komunikazio-teknologia berrien erabilera.
- ✓ Bai legezko zein legez kanpoko merkatuetan, drogen fabrikaziorako edo aizuntzerako erabiltzen diren produktu kimiko eta beste substantzia batzuen desbideratzea prebenitzeko beharra.

EBren Estrategiaren helburuak, drogaren aurkako borrokaren arloan, honako hauek dira:

- ✓ Droga-eskaria, drogarekiko mendekotasuna eta drogarekin lotutako osasunerako arrisku eta kalte sozialak modu kuantifikagarrian murrizten laguntzea
- ✓ Legez kanpoko drogen merkatua desantolatzen eta drogen erabilgarritasuna modu kuantifikagarrian murrizten laguntzea.
- ✓ Koordinazioa sustatzea, nazioartean eta EBN drogaren arloan planteatzen diren eboluzioaren eta erronken diskurtso eta azterketa aktiboan bidez.
- ✓ EBren eta hirugarren herrialdeen eta nazioarteko erakundeen arteko elkarrizketa eta lankidetzaren indartzea drogen arloan.
- ✓ Emaitzen kontrola, ikerketa eta ebaluazioa hobeto zabaltzen laguntzea, eta drogaren fenomenoaren alderdi guztiak eta esku-hartzeen inpaktua hobeto ulertzen laguntzea, enpirikoki egiaztatutako datuak, datu sendoak eta orokorrak sustatzeko, neurri eta ekintzen oinarri izango direnak.

2.2. Adikzioen inguruko estrategia nazionala 2017-2024

Adikzioei buruzko 2017-2024 Estrategia Nazionalaren helburua erreferentzia-esparru bat eskaintzea da, ikuspegi integratu eta orekatu batekin, ebidentzian oinarriturik, Herri Administrazio guztiek, DPNko (Drogei buruzko Plan Nazionala) parte diren instantziek eta zerikusia duten beste erakunde batzuek, abian jar ditzaten, beharrezko malgutasunarekin, adikzioekin zerikusia duten planak eta programak gauzatu ditzaten, lankidetzaren sinergiaz baliatuz.

Helburu nagusiak ondorengoak dira:

- ✓ Mendekotasun-potentziala duten substantzien kontsumoarekin lotutako kalteak eta jokabide-adikzioek eragindakoak murriztea.
- ✓ Adikzio-potentziala duten substantzien eta jokabide-adikzioen presentzia eta kontsumoa murriztea.
- ✓ Adikzioa garatzeko adina atzeratzea.

2.3. Adikzioei buruzko Euskal Autonomia Erkidegoko eta tokiko araudia

Abenduaren 15ean, Lehendakariak, 20/2012 Dekretuaren 12.1 artikuluan ezarritakoaren arabera, Osasun Publikoa eta Adikzioak Eusko Jaurlaritzako Osasun Sailari esleitutako arloak dira, Euskal Autonomia Erkidegoaren Administrazio sailak sortu, ezabatu eta aldatzen ditu eta horien egitekoak eta jardun-arloak finkatzen ditu.

1/2016 legea, apirilaren 7koa, Adikzioen eta Droga Mendekotasunen gaineko Arreta Integralari buruzkoa, Euskal Autonomia Erkidegoko adikzioak arautzen dituen lege-testua da. Osasun publikoaren ikuspegitik, adikzioak eta droga-mendekotasunak artatzeko ereduaren oinarri gisa, legeak osasunaren sustapena, prebentzioa, eskaintzaren murrizketa, laguntza, gizarteratzea eta prestakuntza eta ikerketa garatzen ditu. Lege honek diziplina anitzeko ikuspegi integral batetik heldu nahi die adikzioei, ohitura

Elgoibar adikzioen II. prebentzio plana 2022-2026

osasungarriak eta osasunaren kultura lortzeko eta osasuna eta prebentzio sustapena lehentasunezko jardun-eremu bihurtzeko.

Prebentzioaren arloaren barruan, eremu komunitarioa lehentasunezko eremuetako bat da, pertsonen eta horiek osatzen dituzten komunitateen ematen zaizkien zerbitzuak oso hurbil daudelako, eta, batez ere, udalek eta mankomunitateek garatzen dutelako.

Adikzioen eta Droga Mendekotasunen gaineko Arreta Integralari buruzko apirilaren 7ko 1/2016 legeak honako eskumen hauek ematen dizkie udalei eta mankomunitateei:

2.3.1 Udalen eskuduntza

Euskal Autonomia Erkidegoko udalerriei dagokie, bakoitzak bere lurralde-eremuan:

- 1. Adikzioen Tokiko Plana eta, oro har, arlo horretako programak eta jarduerak egitea, garatzea eta gauzatzea, lege honetan, Euskadiko Adikzioen Planean eta, hala badagokio, dagokion foru-planean jasotako aginduen arabera.*
- 2. Adikzioen arloko aholku eta koordinazio-organoak sortzea eta haien funtzionamendua arautzea dagokion lurralde eremuan.*
- 3. Adikzioen arloko sariak eta aintzatespenak kudeatzea, dagokien lurralde-eremuan.*
- 4. Lege honetan aurreikusitako kontrol-neurriak betetzen direla gainbegiratzea eta zaintzea.*
- 5. Ikuskatzeko eta zehatzeko ahala erabiltzea, lege honetan aurreikusitako moduan.*

Horretarako, eta 69. artikuluan oinarrituta, erakunde bakoitzak lege honetan jasotako jarduerak gauzatzeko bere eskumenekoak diren kredituak aurreikusi beharko ditu, aurrekontu-baliabideen, onartzen diren programen eta xede horretarako sinatutako hitzarmenen arabera.

2.3.2 Esku-hartze prebentibo eremuak

Prebentzioaren arloan esku hartzeko eremuak Euskadiko Adikzioen Planean zehaztuta daude. Plan hori Eusko Jaurlaritzak onartuko du bost urtean behin, Legean jasotzen diren ezaugarrien arabera.

2.3.2.1 Adikzioen prebentzioa (13. artikulua)

- 1. Lege honen esparruan, prebentzio-neurriak aplikatuko zaizkie adikzioei, adikzio horien arrisku-faktore aitzindariak, kontsumo problematikoei eta jokabide-adikzioak sor ditzaketen gehiegizko jokabideei.*
- 2. Administrazio publikoek, bakoitzak bere eskumenen esparruan, eta bereziki osasun-sisteman, gizarte-zerbitzuen sisteman eta hezkuntza-sisteman, herritarrak sentibilizatzeko eta orientatzeko prebentzio-neurriak hartuko dituzte.*
- 3. Botere publikoek, dagozkien jardun-eremuen barruan, prebentziorako esku-hartzeak bultzatuko dituzte bizi-baldintzak hobetzeko, adikzioetan eragiten duten bazterketako faktore pertsonalak, familiarak edo*

4. sozialak gainditzeko, eta eragindako pertsonak beren ingurune komunitarioan normaltasunez sartzea errazteko.

Gizarte Zerbitzuei buruzko abenduaren 5eko 12/2008 Legean ezarritakoaren arabera, bazterketa eragiten duten egiturazko kausak aztertzeraz eta prebenitzera, herritarrek beren ingurune pertsonal, familiar eta sozialean integratzera eta gizarte-normalizazioa sustatzera bideratutako jarduerak lehentasunezko jardun-eremutzat hartuko dira, eta dauden gizarte-zerbitzuen programen barruan indartu beharko dira.

5. Lege honen 9. artikuluan ezarritako osasun-hezkuntzaren arloko helburu orokorren osagarri gisa, osasun publikoko eta lehen mailako osasun-arretako zerbitzuek prebentzioz jardungo dute, erkidegoko eragileekin koordinatuta, bizi-ohitura osasungarriak sustatzeko estrategien eta programen bidez, bai eta informazio-ekintzen bidez, garaiz antzemateko kanpainen bidez eta ohitura desegokiak edo abusuzkoak aldatzeko kanpainen bidez ere.
6. Prebentzio-jarduerak bizitzako etapa guztietara bideratuko dira, eta, bereziki, arreta berezia eskainiko zaie arrisku-faktoreen eraginpean dauden pertsoneri eta taldeei, adingabeei eta gazteei, eta egoera ahulenean dauden pertsoneri eta kolektiboari.
7. Prebentziozko jardunaren lehentasunezko eremuak familia, komunitatea, hezkuntza eta lana izango dira, eta elkarren artean eta gizarte-eragileekin koordinatu beharko dira, batez ere eragile komunitarioekin, aplikatu beharreko neurriak eraginkorrak izan daitezzen.

2.3.2.2 Prebentzioa familia eremuan (15. artikulua)

1. Esku-hartze eta programa batzuk jarriko dira abian, gurasoak edo tutoreak haur eta nerabeen artean babes-faktoreak sustatzeko duten eginkizunaren garrantziaz sentsibilizatzen.
2. (...) Administrazio publikoek lankidetzaz eta koordinazio-bidez eraginkorrak ezarriko dituzte erakunde publiko eskudun guztien eta guraso-elkarteen artean.
3. Jarduera-eremu horretan esku hartzen duten erakunde pribatuak eta irabazi-asmorik gabeko erakundeak. Prebentzio-neurri hauek hartuko dira:
 - a).- Familia guztiei zuzendutako adikzioei buruzko sentsibilizazio, informazio, prestakuntza, orientazio, aholkularitza eta esku-hartze psikohezitzaile edo psikosozialeko jarduerak mantentzea, bai eta esku-hartze komunitarioaren bidez horiei eustea ere.
 - e).- Arrisku-egoeran edo kalteberatasun handiagoko egoeran dauden familientzako neurriak garatzea.

2.3.2.3 Prebentzioa eremu komunitarioan (16. artikulua)

1. Komunitatearen eremuko prebentzioak, lehentasunezkoak direnak, herritarren artean edo interes handieneko taldeetan eragin handiena duten baliabideak eta pertsonak hartzen ditu bere baitan: hala nola, ikastetxeak, zerbitzu soziokulturalak, gazte, kultura, kirol eta boluntarioritza-elkarteak, profesionalen kolektiboak eta lantokiak.

2. Komunitate-eremuko prebentzioa, ahal dela, beren eskumenen arabera garatuko dute udalek eta mankomunitateek, pertsoneri eta kide diren komunitateei ematen dizkieten zerbitzuen hurbiltasunagatik.

2.3.2.4. Prebentzioa hezkuntza eremuan (17. artikulua)

(...) Prebentzio-neurri hauek ezarriko dira, ez bakarrik puntualki, ikasturtean zehar ere lehenetsunez garatu beharko dira eta:

a) Hezkuntza-komunitateko sektoreei zuzendutako neurriak

a.1. Adin guztietako ikasleei informazioa eta sentsibilizazioa ematea substantzien kontsumoarekin eta hainbat esparrutako gehiegizko jokabideekin lotutako arriskuei buruz (ausazko jokoak, telebistaren eta teknologia digitalen erabilera (Internet, sare sozialak, bideojokoak, telefonia mugikorra) eta horien aplikazio berriei buruz, bai eta jokabide-adikzioak sor ditzaketen gehiegizko jokabideei lotutako arriskuei buruz ere.

a.2. (...) oro har, ikasleengan autoezagutza, autoestimua, emozioen erabilera eta inputsubotasunaren kontrola, norberaren autonomia, erabakiak hartzea eta onarpen-balio prosozialak sustatzen dituzten baliabideen erabilera lehenetsiko da.

a.3. Irakasleei, irakasle ez diren langileei eta gurasoei edo tutoreei zuzendutako arau-programak garatzea, ikasleengan aurreko paragrafoan jasotako alderdiak sustatuko dituzten baliabide pedagogikoak garatzeko.

b) Arrisku-egoeran dauden adingabeei zuzendutako neurriak, ikasleak substantziaren batekiko edo portaera-adikzioaren batekiko mendekotasuna garatzeko arriskuaz jabetu daitezzen eta hori aurre egiteko gaitasunak indartu ditzaten, autokontrolerako edo autoebaluaziorako tresnak eskura jarrita.

2.3.2.5 Prebentzioa kirolaren, aisialdiaren eta denbora librearen esparruan (22. artikulua)

1. Osasunaren, gazteriaren, kirolaren, kulturaren eta hezkuntzaren arloan eskumena duten euskal herri-administrazioek honako hauek sustatuko dituzte: substantzien kontsumoa, mendekotasun-portaerak eta jokabide-adikzioak sor ditzaketen bestelako jokabide arriskutsuen orde, aisialdia erabiltzeko ereduaren politika integrala.

2. Horretarako, honako jarduerak hauek egingo dituzte [...]:

a) Dibertimenduaz, aisiaz eta denbora libreaz baliatzeko modu osasungarriak eta dibertsifikatuak ezartzea.

b) Teknologia digitalen eta horien aplikazio berrien erabilera arduratsua sustatzea, dibertsiorako, aisialdialdirako eta denbora librerako. [...]

c) Gazteen asoziazionismoa sustatzea eta elkarteak okupazio-, aisialdi-, kirol- edo kultura-programetan parte hartzera bultzatzea, bereziki, arriskuko gizarte-kolektiboen kasuan.

3. ADIKZIOEN DIAGNOSTIKOAREN ONDORIOAK 2021

I. ADIKZIO KONTSUMOAK ETA PORTAERAK

1. Gure gazteak alkohola kontsumitzen hasteko adina 13 urte eta 5 hilabetekoa da, tabakoa baino urtebete lehenago eta kanabisa baino hamabost hilabete lehenago; beraz, garrantzitsua da substantzia horiek kontsumitzen hasteko adina atzeratzea.
2. 10 gaztetik ia 2k alkohol gehiegi kontsumitzen dute (150 gr-tik gora alkohol puru edo bi botila ardoren alkohola, 15 garagardo edo graduazio altuko 7.5 konbinatu).
3. Gehien kontsumitzen diren legez kanpoko drogak kannabisa (10 gaztetik 1), kokaina (100etik 2) eta estasia (200etik 1) dira.
4. Internetez kanpoko apustuak (loteriak, kinielak, txanpon-kutxak, kirol-apustuak) 10 gaztetik batek egiten ditu, eta bikoitza edo hirukoitza da gizonen artean (%10 13-14 urterekin eta % 30-40 17 urte edo gehiagorekin) emakumeekin alderatuta (% 4,5 batez beste). Bitarrak ez diren pertsonen % 15ek astean 5-7 egunetan egiten dute apustu
5. CIUS eskalak epe labur/ertainean Internetetikiko mendekotasuna izateko arriskua neurtzen du, eta adierazten du gizonen % 10.6, emakumeen % 23 eta bitarrak ez diren pertsonen % 31.6 Internetetikiko mendekotasuna izateko arriskuan daudela.
6. Adin nagusiko 10 euskal herritarretik 7k alkohola kontsumitu du azken hilabetean, % 22k egunero erretzen du tabakoa (emakumeen % 18k eta gizonezkoen % 25ek) eta % 5ek kannabisa kontsumitu du azken hilabetean, eta % 2k egunero (15-29 urteko gizonen % 7k eta adin bereko emakumeen % 1ek).

2. ERAGILE GARRANTZITSUAK

1. Agente garrantzitsuek identifikatutako adikzio-arazo nagusiak alkoholaren eta kanabisaren kontsumoa dira, eta substantziarik gabeko adikzioen artean, gehien aipatzen direnak sare sozialak dira, telefono mugikorren bidez gehien erabiltzen direnak, eta jokia; batez ere apustuak.
2. Adinari eta sexuari dagokienez, alde nabarmenak daude: adinak gora egin ahala, kontsumo berriak gehitzen dira, eta horretarako motibazioak, espazioak eta denbora aldatzen dira. Zenbat eta zaharragoa izan, alkoholaren kontsumoa asteburuan kontzentratzen da, funtzio sozializatzailearekin. Gazteen artean, cannabisaren kontsumoa gazteen lokaletan egiten da aste osoan, eta alkoholaren kontsumoa asteburuetan kontzentratzen da, gazteen lokaletan zein bide publikoan.

3. Emakumeek gehiago erabiltzen dituzte sare sozialak eta gehiago kontsumitzen dituzte legezko drogak. Gizonek ere gehiago kontsumitzen dituzte legezko drogak eta apustuak egiten dituzte.
4. Adikzioak garatzeko arrisku-faktore nagusiak ezaugarri pertsonalekin lotutakoak dira, hala nola bakardadearekin eta zailtasun emozionalekin lotutakoak; eskuratzeko eraztasunarekin eta kontsumoaren normalizazioarekin lotutakoak; familia-gatazkekin eta harreman-arrazoiekin zerikusia dutenak; eta, azkenik, eskaintza ezarekin edo aisialdiko eta denbora libreko altematiba urriekin eta errendimendu akademiko txikiarekin zerikusia dutenak.
5. Eragile garrantzitsuen ustez, lehentasunez landu behar diren alderdiak eta esku-hartzeko proposamenak hezkuntza-eremuarekin (ikastetxean, familian eta udal-mailan hezkuntza-lan sakona egitea aldi berean) eta eremu komunitarioarekin (adibidez, indarrean dagoen araudia eta udal-ordenantzak betearaztea) lotutako neurriak dira.

3. PARTE HARTZEN DUTEN HERRITARRAK

1. Alkoholaren kontsumoa, joko patologikoa eta teknologien gehiegizko erabilera dira herritarrek hautematen dituzten arazo nagusiak, eta horien ondoren, normalizazioa, alkoholaren kontsumoaren onarpen masiboa eta kanabisaren kontsumoa, batez ere gazteen artean.
2. Mota guztietako drogen (legezkoak eta legez kanpokoak) kontsumoak gora egin duela uste dute, batez ere, adingabeen artean, nahiz eta alkohola den gehien erabiltzen den substantzia. Ondorioztatu dutenez, substantzien kontsumoaren hasierak behera egin du. Jokabide-adikzioei dagokienez, adierazi dute apustu-etxeek eta joko-aretoek, bai eta plataforma digitalek ere, edozein motatako kontsumorako irisgarritasuna errazten dutela, substantziekin edo gabe.
3. Lau dira proposatzen dituzten neurrien blokeak: prebentzioa gehiago sakontzea ikastetxeetan eta familientzako prestakuntza gehiago ematea; neurri politiko, judizial eta polizial gehiago hartzea, adibidez joko-aretoak gehiago kontrolatzea, poliziaren inplikazio handiagoa edo indarrean dagoen araudia betearaztea; tokiko informazio, sentsibilizazio, kontzientziazio eta orientazio kanpainak areagotzea; kaleko hezitzaileen lana indartzea eta aisialdirako altematibak sortzea; eta azkenik, herriko sektore guztiekin batera eta paraleloki lan egitea.

4.TOKIKO ADIKZIOEN PREBENTZIO PLANAREN ARDATZAK

Prebentzio plana oinarrikoak diren 5 ardatz nagusitan sailkatzen da:

1. Osasunaren prebentzioa eta sustapena
2. Eskaintza murriztea eta eskaintza/eskaria kontrolatzea
3. Arreta soziosanitarioa eta gizarteratzea
4. Ezagutzaren kudeaketa eta prestakuntza
5. Lidergoa eta koordinazioa

I. ARDATZA. OSASUNAREN PREBENTZIOA ETA SUSTAPENA

	HELBURU OROKORRAK		PROGRAMAK	HELBURU ZEHATZAK	HELBURU OPERATIBOAK
PREBENTZIO UNIBERTSALA	Droga-kontsumoen aurrean babes-faktoreak sustatzea eta jarrera eta ohitura osasungarriak sustatzea, eskola-ingurunean gertatzen den hezkuntza-prozesuaren bidez, kontsumitzen hasteko adina atzeratzeko eta 18 urtetik beherakoen artean kontsumoa eta mendekotasun-portaerak murrizteko.	ESKOLA EREMUA	<p>“Bizitzarako Prestakuntza Euskaraz” (Ikastetxeentzako dirulaguntza izendunak</p> <p>Urteko hitzarmenetan jasotako programa osagarriak.</p>	<p>-Elgoibarko gazte eta nerabeen kontsumoei eta teknologia berrien erabilerei buruzko informazio ematea ikastetxeentako irakasleei eta irakasle ez diren gainerako langileei.</p> <p>-Elgoibarko gazte eta nerabeen kontsumoei eta teknologia berrien erabilerei buruzko informazio-ekintzak egitea irakasleekin.</p> <p>-Drogen erabilera problematikoen prebentzioa eta aholkularitza, drogen eraginpean dauden edo egon daitezkeen pertsonen artean.</p> <p>Ikasleen garapen integralean laguntzea, pertsona autonomo, kultu, kritiko eta produktibo gisa.</p> <p>-Balioetan oinarritutako hezkuntzarekin zerikusia duten gaiei buruz ikasleek egindako gogoeta.</p> <p>- Eskola Inklusiboaren ildoaren barruan, ikastetxeetan Adikzioen Prebentzioko jardueren eta programen ezarpena areagotzea.</p>	<p>- Gaitasun sozio-emozionalak babes-faktore gisa lantzea 6 urtetik aurrera (autoezagutza, autoafirmazioa, autoestimua, enpatia, asertibitatea, talde-kohesioa, talde-presioa, estresaren eta antsietatearen kudeaketa).</p> <p>-Mugikorren eta bideojokoen gehiegizko erabileraren prebentzioa lantzea 8 urtetik aurrera.</p> <p>-Alkohola, tabakoa eta cannabisa substantziak lantzea, baita sare sozialen erabilera egokia ere 11 urtetik aurrera. Aurrekoez gain, speeda eta kokaina lantzea 16 urtetik aurrera.</p> <p>-Lehen pertsonako kontakizun-saioak/bizitza-istorioak antolatzea: adikzioa duten edo jasan duten pertsonen testigantzak, gaitasun sozio-emozionalak babes-faktore gisa lantzeko.</p> <p>-14-15 urtetik aurrera, erabilerari eta abusurik ezari heltzea eta arriskuak murriztea.</p> <p>-Informazioari eta gaininformazioari heltzen lan egitea, normalizazio-arriskua saihesteko.</p>

	HELBURU OROKORRAK		PROGRAMAK	HELBURU ZEHATZAK	HELBURU OPERATIBOAK
PREBENTZIO UNIBERTSALA	Droga-kontsumoen aurrean babes-faktoreak indartzea eta jarrera eta ohitura osasungarriak sustatzea familian gertatzen den hezkuntza-prozesuaren bidez, kontsumitzen hasteko adina atzeratzeko eta 18 urtetik beherako arteen adikzio-jarrerak eta kontsumoak murrizteko	FAMILIA EREMUA	“Gurasoen prestakuntza”	-Seme-alaba adingabeak dituzten familiei laguntzea, gurasoentzako sentsibilizazio-, informazio-, prestakuntza- eta aholkularitza-esku-hartzeak hobetuz eta areagotuz, hezkuntza-lanean behar bezala parte har dezaten, bereziki, droga-mendetasunen prebentzioarekin eta bestelako mendekotasun-jokabideekin zerikusia duten lanetan.	-Elgoibarko gazte eta nerabeen kontsumoei eta teknologia berrien erabilerei buruzko informazio-ekintzak egitea familiekin. -Babes-faktoreei buruzko prestakuntza-ekintzak egitea (autoestimua, asertibitatea; estresaren eta antsietatearen kudeaketa; hezkuntza-estiloak: komunikazioa familian; atxikimendu eta desatxikimendu osasuntsua; mugak ezartzea; gurasoen erantzukizuna; modelatzea). -Arrisku faktoreei buruzko prestakuntza-ekintzak egitea (substanzien erabilera eta abusuak, baita mendekotasuna eragiten duten beste jokabide batzuk ere, hala nola mugikorren erabilera, bideojokoak, erosketa konpultsiboak, apustuak). - Lehen pertsonako kontakizunen/ bizitzako istorioen saioak antolatzea: adikzioa duten edo jasan duten pertsonen testigantzak, gaitasun sozio-emozionalak babes-faktore gisa lantzeko.

	HELBURU OROKORRAK		PROGRAMAK	HELBURU ZEHATZAK	HELBURU OPERATIBOAK
PREBENTZIO UNIBERTSALA	Droga-kontsumoen aurrean babes-faktoreak indartzea eta jarrera eta ohitura osasungarriak sustatzea, aisialdi antolatuko espazioetan gertatzen den hezkuntza-prozesuaren bidez, hasteko adina atzeratzeko eta 18 urtetik beherakoen jokabide-adikzioak eta kontsumoak murrizteko.	AISIALDIKO EREMUA	“Jendeari oro har zuzendutako aisialdi-programa”	<ul style="list-style-type: none"> -Alkoholaren gehiegizko kontsumoak dakartzan arriskuei buruz sentsibilizatzea hermitarrak, bizi-ohitura osasungarriak sustatuz, autonomia pertsonala eta autobabesa sustatuz. -Aisia/festa eta alkohola binomioaren disoziazioa sustatzea -Alkohol-kontsumoaren araudiari buruzko informazioa ematea. Substantziei eta horien kontsumoari buruzko informazioa ematea. -Aisialdiko espazioetako langileak, bereziki gauekoak, arriskuen murrizketan prestatzea eta sentsibilizatzea, droga-mendekotasunen eta beste jokabide-adikzio batzuen prebentzio-lanetan behar bezala parte har dezaten. -Aisialdiko hainbat gunetan drogak (substantziak) kontsumitzearen eta sexu-abusuen ondoriozko arriskuak gutxituko eta saihestuko dituzten prebentzio-neurriak identifikatzen aurrera egitea. -Ohiko eta noizbehinkako kontsumitzaileen arriskuak murriztea, droga-mendekotasunak eragindako inguruneak laguntzea eta orientatzea 	<ul style="list-style-type: none"> -Jardueretarako eta aisialdirako eremu berrien beharri buruz hausnartzea -Aisialdian eguneko eta gaueko jarduerak kudeatzea. -Norberaren edo taldeen eskaerei erantzutea, bai informazioaren arloan, bai prestakuntzaren arloan. -Kalean egiten diren esku-hartze programak indartzea; prebentziozko alkoholemiak, testing-a, botiltzarra eta antzeko programei jarraipena ematea. -Jai eta aisialdi eremuetarako arriskuak prebenitzeko eta/edo murrizteko programak indartzea. -Informazioa eta prestakuntza-programak ostalaritza-sektorearentzat eta saltokientzat, oro har, aisialdiaren eta denbora librearen arloan lan egiten duten erakundeentzat. -Lehen pertsonako kontakizunak/bizitzako istorioak; adikzioa duten edo jasan duten pertsonen testigantzak, non gaitasun sozio-emozionalak lantzen diren babes-faktore gisa.

	HELBURU OROKORRAK		PROGRAMAK	HELBURU ZEHATZAK	HELBURU OPERATIBOAK
PREBENTZIO UNIBERTSALA	<p>Kirol-aisialdiko guneetan hurrekin eta gazteekin ekimenak garatzen dituzten erakundeei laguntzea, sentsibilizazioko, informazioko, prestakuntzako eta aholkularitzako esku-hartzeak hobetuz eta areagotuz, droga-mendetasunen eta beste jokabide-adikzio batzuen prebentzio-lanetan behar bezala parte har dezaten.</p>	AISIALDIKO EREMUA	<p>“Kirol-aisialdiko programa”</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Aisialdi hezitzaile eta/edo osasungarriko alternatibak sustatzea - Autonomia pertsonala eta autobabesa sustatzea. - Kirol-aisialdiko guneetako langileak prestatzea eta sentsibilizatzea arriskuak murrizteko, droga-mendekotasunak eta jokabide-adikzioak prebenitzeko lanetan behar bezala parte har dezaten. - Aisialdi edo festaren eta alkoholaren binomioaren disoziazioa sustatzea. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tokiak egokitzea kirol-praktikak modu librean eta/edo antolatuan egiteko. - Udalerrian kirol-jarduerak sustatzea, bai antolatuak bai libreak, eguneko eta gaueko une desberdinetan. - Kirol-aisialdiko eskaintzak pertsona guztiengana iritsi ahal izatea, egoera ekonomikoa sarbiderako oztopo izan gabe. - Oro har, kirol sektoreari buruzko informazioa eta prestakuntza-programak eskaintzea.
	<p>Nerabeek eta gazteek droga-mendetasunen fenomenoari buruzko gizarte-irudikapenak ideia objektiboagoetan oinarritzea sustatzea, drogen eta jokabide-adikzioen erabilera problematikoa murrizteko esku-hartzeak diseinatzen eta abian jartzen aktiboki parte hartu ahal izan dezaten.</p>		<p>“Haur eta gazteentzako aisialdi hezitzaileko programa”</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Haurrei eta gazteei zuzendutako aisialdi hezitzaile eta/edo osasungarriko alternatibak sustatzea. - Autonomia pertsonala eta autobabesa sustatzea. - Aisialdi edo festaren eta alkoholaren binomioaren disoziazioa sustatzea. - Haurtzaroan eta gaztaroan hezkuntza-aisialdiko guneetako langileak prestatzea eta sentsibilizatzea arriskuak murrizteko, droga-mendetasunen eta jokabide-adikzioen prebentzioko lanetan behar bezala parte har dezaten. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ekintzak gazteekin adostea, gazteak aktiboki inplikaturaz aisialdiko aukera berri eta sortzaileen bilaketan, eta aisialdiko eta denbora libreko eskaintzak areagotzea, gazteen artean erabilera problematikoak murrizteko, batez ere asteburuetan, egoera ekonomikoa oztopo izan gabe. - Ludoteka eta Gaztelekuaren eskaintza modu berritzailean egokitzea, 5 eta 18 urte bitarteko adin-tartean eragiteko bideak indartuz. - Hezitzaileen presentzia indartzea asteburuetan. - Herriko gazte- eta nerabe-taldearen artean prebentzio-eragileen figura sustatzea eta eragile gisa prestatzea.

	HELBURU OROKORRAK		PROGRAMAK	HELBURU ZEHATZAK	HELBURU OPERATIBOAK
PREBENTZIO UNIBERTSALA	Genero-ikuspegia prebentzio-programetan txertatzeko sustapen lana egitea eta generoaren araberako alderdi bereizgarriek substantzien eta/edo mendekotasun-jokabideen erabileran duten eraginaren azterketa eta ikerketa bultzatzea.	AISIALDIRAKO EREMUA	“Ahalduntze- eta osasun-programa genero-ikuspegiarekin	<ul style="list-style-type: none"> -Emakumeen eta gizonen portaera desberdinak kontuan hartzea ohitura osasungarriak hartzeko programetan eta jardueretan -Emakumeen eta gizonen baldintzak, egoerak eta premiak kontuan hartzea drogen erabilera eta jokabide arriskutsuak prebenitzeko jardueretan. 	<ul style="list-style-type: none"> - Gaitasun sozio-emozionalak lantzea, gizonekin zein emakumeekin babes-faktore gisa. - Genero-desberdintasunak aztertzea, substantzien erabilerei eta abusuei dagokienez, baita jokabide arriskutsuei dagokienez ere. - Genero-joera duten tailerrak sustatzea honako gai hauetan: sare sozialekiko adikzioak, erosketa konpultsiboak, psikofarmakoaren erabilera eta abusuak alde batetik, eta apustuak, ludopatia, bideojokoak...
	Prebentzio-programetan adinaren ikuspegia txerta dadin sustatzea, eta alderdi bereizgarriek adinaren arabera substantzien eta/edo mendekotasun-jokabideen erabileran duten eraginaren azterketa eta ikerketa bultzatzea.		“Zahartze aktibo eta osasuntsurako programa”	<ul style="list-style-type: none"> - Adineko pertsonen portaera desberdinak kontuan hartzea ohitura osasungarriak hartzera bideratutako programa eta jardueretan. - Drogen erabilera prebenitzeko jardueretan kontuan hartzea adinekoek dituzten baldintzak, egoerak eta premiak, eta baita jokabide arriskutsuak ere. 	<ul style="list-style-type: none"> - Gaitasun sozio-emozionalak adinekoak babesteko faktore gisa lantzea (nahi ez den bakardadea, berdinekiko harremanak, beldurrak, agurrak...). - Sare sozialekiko adikzioak lantzea. - Psikofarmakoen jarraipen medikoaren beharraz kontzientziatzea.

2. ARDATZA: ESKAINTZA MURRIZTEA ETA ESKAERA ETA ESKAINTZA KONTROLATZEA.

HELBURU OROKORRAK		HELBURU ZEHATZAK	HELBURU OPERATIBOAK
<p>Droga instituzionalizatuari buruzko kontsumoa, eskaintza edo publizitatea mugatzea, testuinguru soziala eta, bereziki, adingabeak babesteko eta prebentzio-konpromisoko giroa bultzatzeko.</p> <p>Haur, nerabe eta gazteei zuzendutako hezkuntza-aisialdiko politikak ezarri.</p>	<p>NEURRI POLITIKOAK, JUDIZIALAK ETA POLIZIALAK.</p>	<p>-Elgoibarko Udalari dagozkion eskumenen esparruan eta egungo legediaren arabera, tabakoaren, alkoholaren eta adikzioa eragin dezaketen beste legezko substantzia batzuen sustapenarekin, publizitatearekin, salmentarekin, hornikuntzarekin eta kontsumoarekin zerikusia duten jarduerak kontrolatzea.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Informazioa eta prestakuntza ematea jendeari oro har (Adikzioen Legea, Alkoholari buruzko Ordenantza (2004), etab.). - Adingabeei alkohola eta tabakoa saltzen zaien gainbegiratzea. - Ostalaritza-estabzimenduak eta gazteentzako lokalak ixteko ordutegiak betetzen direla gainbegiratzea. - Droga-mendetasunen arloko arau-hausteren bat egiten duten nerabeentzat neuri zuzentzaileak sustatzea.
<p>Legez kanpoko drogak kontrolatzeko jarduerak.</p>		<p>- Legez kanpoko drogen salmenta kontrolatzea, eta eskaintza eta presentzia murriztea Elgoibarko Udalari dagozkion eskumenen esparruan, egungo legediaren arabera.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Informazioa eta prestakuntza ematea jendeari oro har (Adikzioen Legea). - Kanabisaren eta beste substantzia batzuen kontsumoaren eta salmentaren kontrolak indartzea. - Bide publikoan egitenden kontsumoa zehatzea.
<p>Jokoaren eta teknologia digitalen moderazioa zainduko duten jarduerak sustatzea.</p>		<p>- Eskaintza kontrolatzea eta jokoarekin eta teknologia digitalekin lotutako jardueren eskaintzan moderazio- eta erantzukizun-balioak sartzea Elgoibarko Udalari dagozkion eskumenen esparruan, egungo legediaren arabera.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Apustu-etxeen gaineko kontrola areagotzea. - Irekitzeko lizentzia berrien balorazio zehatza.

3. ARDATZA. ARRETA SOZIOSANITARIOA ETA INKLUSIO SOZIALA.

	HELBURU ZEHATZAK	HELBURU OPERATIBOAK
PREBENTZIO KOMUNITARIOA	- Gizarte-baldintza jakin batzuen gaineko esku-hartzeak sustatzea, sinetsita, eragin positiboa izango dutela herritar guztien bizi-baldintzak hobetzeak eta bazterketako faktore pertsonalak eta familiarrak gainditzeak substantzien eta portaera konpulsiboen kontsumoa murrizteko.	- Amiskuan dauden gizarte-kolektiboetan, bereziki gazteetan eta adingabeetan, elkarre-bizitza bultzatzeko jarduerak bultzatzea. - Hiriguneak humanizatzea. - Mendekotasuna duten pertsonen diskriminaziorik eza jasotzen duten gizarteratze afektiboko neurriak hartzea. - Gazteen artean lanbide-heziketako, lehen enpleguko, autoenpleguko eta enpresa-sustapeneko alternatibak sustatzea. - Eskolan osasunerako informazio- eta prestakuntza-sistemak sartzea. - Batez ere, gazteei zuzendutako aisialdiko politika ezartzea. - Prebentzio-funtzioa betetzeaz gain, amisku-egoeran eta/edo gizarteratze-egoeran dauden gazteak integratzeko tresna bihurtuko diren taldeen eraketa sustatzea.
	- Eskola-esparruarekin zerikusia duten eragileekin informazio-fluxuak normalizatzea, prebentzio selektiboko eta adierazitako prebentziorako behar zehatzak antzemateko.	- Ekintza zehatzak sustatzea ikastetxeetan antzemandako beharrezko kasuan.
PREBENTZIO SELEKTIBOA ETA EGOKITUA	- Amisku eta zaurgarritasun bereziko egoeran dauden familiak, adingabeak eta pertsonak goiz detektatzeko esku-hartze eraginkorrak indartzea, baita jarraipen- eta ebaluazio-sistemak ere. - Amisku-egoerak hautematen inplikaturako erakundeen arteko harremanak sustatzea, egoera horretan egon daitezkeen pertsonak identifikatuz eta garapen pertsonaleko prozesuan lagunduz. - Zaurgarritasun-, babesgabetasun- edo/eta baztertzeko-arriskuan edo egoeran dauden familientzat hezkuntza- eta prestakuntza-ekintzak sustatzea, beren kasa moldatzeko, gizarteratzeko eta familian eta komunitatean bizikidetzat egokia izateko gaitasunak eskura ditzaten.	- Kalea sozializatzeko eta harremanetarako ohiko bide egiten duten pertsonak eta taldeak detektatzea. Talde eta pertsona horiek biltzeko eta jarduteko lekuak detektatzea. - Arreta berezia jartzea zailtasun espezifiko batzuen detekzioan eta jarraipenean, hala nola: eskola-desegokitzeak, porrota eta ikastetxea goiz uztea, drogen kontsumo goiztiarra eta substantzia gabeko adikzioa ondorio izan dezaketen jokoerak. - Jarrera diskriminatzaileak (sexistak, xenofoboak, homofoboak) detektatzea eta prebenitzea, bai eta indarkeria matxistatzen har daitezkeen egoerak ere, bere forma guztietan. ✓ Pertsonen jokabidea eta ezaugarriak, gaitasunak, zailtasunak eta abar behatzea, eta aldaketak sustatzea, hezkuntza-jarraibideak eskainiz, pertsonen sozializazio-prozesurako beharrezkoak diren trebetasun pertsonalak eta sozialak indartuz. ✓ Pertsonen garapen-prozesuari laguntzea, eskubide eta zerbitzuei buruzko informaziora hurbiltzeko autonomia erraztuko duten bizi-proiektu egokiak eraikitzen.

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pertsonen, prestakuntza-zentroen eta laneratze-zerbitzuen arteko harreman egokiak sustatzea, eta aisialdirako baliabideen erabilera eta hurbilketa sustatzea. ✓ Gizarte-, komunikazio- eta harreman-trebetasunak indartzea eta bizi-ohitura osasungarriak hartzea. ✓ Etxeko antolaketa hobetzea eta baliabide ekonomikoen administrazio eta erabilera ezin hobea lortzea. ✓ Baliabide sozial eta komunitarioen lankidetzeta eta koordinazioa sustatzea.
	<ul style="list-style-type: none"> - Substantzia adiktiboen eta jokabide-adikzioen kontsumo problematikoak dituzten nerabe eta gazteentzako programak bultzatzea. - Teknologia digitalak behar bezala erabiltzeko programak bultzatzea. 	<ul style="list-style-type: none"> - Arrisku-egoerak hautematean inplikaturako erakundeen arteko harremanak sustatzea. - Gizarte-eragileen prestakuntza sustatzea: ostalaritza, kirol-erakundeak eta aisialdi- eta astialdi-erakundeak. - Ingurune irekiko esku-hartzea sustatzea, bai adingabeekin, bai helduekin.
	<ul style="list-style-type: none"> -Zaugarritasun eta gizarte-bazterketa handiko egoeran dauden pertsonen tratamendua, laguntza eta baliabideak jasotzeko aukera bermatzea. 	<ul style="list-style-type: none"> - Mendekotasun-egoeran dauden eta dauden baliabide terapeutikoei buruzko informazioa eta orientazioa behar duten familiei edo pertsonen arreta ematea, eta, hala badagokio, oinarrizko mailetara edo maila espezializatuetara bideratzea, beharrezkoa denean. - Errehabilitazio programetarako Udalaren garraio-laguntzak sustatzea.

4. ARDATZA. EZAGUTZAREN KUADREKETA ETA FORMAZIOA.

	HELBURU OROKORRAK		PROGRAMAK	HELBURU ZEHATZAK	HELBURU OPERATIBOAK
PREBENTZIO UNIBERTSALA	Adikzioen, horien kausen eta ondorioen arloko ikerketan, zabalkundearen eta ezagutzan aurrera egitea, bai eta eremu horretan planteatutako programen eta ekimenen ebaluazioan ere.	EREMU KOMUNITARIOA	“Ikerketa- eta ezagutza-programa”	-Ezagutzaren garapena bultzatzea adikzioen eremuan.	-Mendekotasuna eragiten duten substantzien prebalentzia eta kontsumo-jarraibideak eta jokabide-adikzioen egoera monitorizatzea, genero-ikuspegitik.
					-Osasunean duten eraginari buruzko berriak ikerketaren esparruan lan egiten duten erakundeekin lankidetzan aritzea.
	Komunitateak adikzioen fenomenoari buruz dituen gizarte-irudikapenak eraldatzea, errealitate objektiboenera egokituz.		“Informazio- eta dibulgazio-programa”	- Adikzioen arloko prestakuntza eta ezagutza garrantzitsuen hedapena erraztea. - Adikzioen fenomenoari buruzko informazio objektiboa transmititzea, ebidentzian oinarritua eta egiaztagarria, eskaria murrizteko prozesuetan komunitatearen sensibilizazioa eta parte-hartzea areagotzen lagun dezakeena.	- Adikzioen arloko informazio eta ezagutza garrantzitsua zabaltzeko bideak ezartzea. - Udalaren web orriaren eta beste sare sozial desberdinen bitartez informatu, eta baita hedabideen bidez. Era berean, udaleko hainbat baliabide eta zerbitzu erabiliko dira helburu honetarako (Ludoteka, Gazteleku, Jubilatuen Biltokia, Lila...).

	HELBURU OROKORRAK		PROGRAMAK	HELBURU ZEHATZAK	HELBURU OPERATIBOAK
PREBENTZIO SELEKTIBOA	Denbora librean eta aisialdian drogen kontsumoa prebenitzea, batez ere, jai-giroetan, kontsumo-eta droga-mendekotasun-arazo zehatzak murriztea eta komunitatea orientatzea eta informatzea.	AISIALDIKO EREMUA		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Droga-mendekotasunak eragindako inguruneei laguntzea eta orientatzea, ohiko eta noizbehinkako kontsumitzaileen arriskuak murriztea. ✓ Alkohol-kontsumoaren araudiari buruzko informazioa ematea. ✓ Substantziei eta horien kontsumoari buruzko informazioa ematea ✓ Autonomia pertsonala eta autobabesa sustatzea. ✓ Gazteen aisialdirako alternatibak sustatzea. Aisialdiko espazioetako langileak, bereziki gauekoak, arriskuak murrizteko prestatzea eta sensibilizatzea. ✓ Aisialdi edo festaren eta alkoholaren binomioaren disoziazioa sustatzea. ✓ Ostalaritza-establezimenduak ixteko ordutegiak eta adingabeei alkohola eta tabakoa saltzen zaizkien gainbegiratzea. 	

5. ARDATZA: LIDERGOA ETA KOORDINAZIOA.

HELBURU OROKORRAK	HELBURU ZEHATZAK	HELBURU OPERATIBOAK
<p>-Adikzioen eremuan inplikatutako eragileen sistemaren funtzionamendu koordinatua, kohesionatua, eraginkorra eta efizientea lortzeko aurrera jarraitzea.</p>	<p>-Elgoibarko Adikzioen II.Plana zabaltzea, aplikatzea eta garatzea.</p>	<p>-Planaren helburuak eta ildo nagusiak ezagutaraztea, jakinaraztea eta inplikatutako eragile guztiekin partekatzea.</p>
	<p>-Planean inplikatutako eragileen arteko lidergoa, koordinazioa eta elkarrekiko laguntza indartzea, sektoreen arteko lana eta sinergien aprobetxamendua sustatuz.</p>	<p>- Eragile eta erakundeen arteko sareko lana eta/edo lankidetzak sustatzea, betiere, gizonen eta emakumeen parte-hartze orekatuarekin eta genero-ikuspegia eta kolektiboen eta egoeren aniztasuna kontuan hartuta.</p>

5. PLANAREN EBALUAZIOA

Ebaluazio-sistemaren helburu nagusia da Adkizioen Prebentziorako II. Planaren efizientzia eta eraginkortasuna egiaztatzea eta Elgoibarko udalerraren errealitateara egokitzen dela egiaztatzea. Horretarako egokiena da ildo estrategikoak kontuan hartuz ebaluatzea programa, proiektu edo ekintza bakoitza.

Hori nola egin? Adierazle kuantitabibo eta kualitatiboak aztertuz, horiei esker ondorioak eta etorkizunean ezartzeko hobekuntza-proposamenak lortzeko.

- Ekintza bakoitza (jarduera, esku-hartzea, etab.), gutxienez, ekintza amaitzean ebaluatuko da, eta baita prozesuan zehar ere, helburu zehatz bakoitzeko adierazleen arabera.
- Ekintza horiek biltzen dituzten programak ere modu berean ebaluatuko dira, amaitzean edo prozesuan zehar, aipatutako adierazleak erabiliz, eta urteko memorian jasoko dira.
- Elgoibarko Adkizioen Prebentziorako II. Planaren indarraldia amaitzen denean, plana bere osotasunean ebaluatuko da, proposatutako adierazleen arabera, eta kontuan hartuz diseinua, planifikazioa, prozesua, estaldura, eragina eta lortutako emaitzak.

I. ardatza: Prebentzioa eta osasunaren sustapena:

a. Eskola-eremua:

- Ikastetxeetzako dirulaguntza izendunen kopurua.
- Diruz lagundutako zentro bakoitzeko esku-hartze kopurua.
- Programatutako eta burututako esku-hartzeen arteko aldea.
- Esku-hartzeetako partaideen kopurua adinaren eta generoaren arabera.
- Programatutako helburu operatiboak bete dituzten esku-hartzeen tasa.
- Ikasleen gogobetetze-maila.
- Urteko kontsumo eta jarrera adiktiboen eboluzioa

b. Familia-eremua:

- Ikastetxe bakoitzean egindako esku-hartzeen kopurua.
- Parte hartu duten persona edo familien kopurua.
- Heziketa-maila bakoitzeko esku-hartze kopurua.
- Esku-hartzeen batez besteko iraupena.
- Programatutako helburu operatiboak bete dituzten esku-hartzeen tasa.
- Parte-hartzaileen gogobetetze-maila.

c. Aisialdi-eremua:

- Hiritarrak sentsibilizatzeko esku-hartze kopurua: informazioa, araudia, arriskuak...
- Gauko aisialdiko langileekin egindako esku-hartzeen kopurua.
- Umeen eta gazteen aisialdiko langileekin egindako esku-hartzeen kopurua.

- Ohiko kontsumitzaileen edo jarrera adiktiboak dituzten pertsonen arriskua txikitzeko egindako esku-hartzeen kopurua.
- Alternatiba osasungarrien esku-hartze kopurua.
- Programatutako eta burututako esku-hartzeen arteko aldea, kontuan hartuz generoa, adina eta talde bakoitzaren beharizanak.
- Programatutako helburu operatiboak bete dituzten esku-hartzeen tasa.
- Esku-hartzeetako partaideen kopurua adinaren eta generoaren arabera.
- Parte-hartzaileen gogobetetze-maila.

2. ardatza: Eskaintza murriztea eta eskaera eta eskaintza kontrolatzea:

- Komunitateko komunikaziorako kanalen kopurua.
- Adikzioen eta Alkoholari buruzko Ordenantzari lotutako informazioa eta informazioa emateko esku-hartze kopurua.
- Alkoholaren, kanabisaren eta bestelako drogen kontsumoaren eta salmentaren kontrolerako esku-hartze kopurua.
- Apustu-etxeen kontrolerako esku-hartze kopurua.
- Bide publikoan kontsumitzeagatik ezarritako zehapenen kopurua.
- Esku-hartzeen bidez zenbat pertsonarengana heltzea lortu den, generoaren eta adinaren arabera.
- Programatutako eta burututako esku-hartzeen arteko aldea.
- Programatutako helburu operatiboak bete dituzten esku-hartzeen tasa.
- Adinaren eta generoaren arabera lortutako feed-back kopurua.
- Urteko eskaera eta eskaintzaren eboluzioa.

3. ardatza: Arreta soziosanitarioa eta inklusio soziala:

- Arriskuan dauden kolektibo sozialetan elkarre-bizitza bultzatzeko esku-hartze kopurua.
- Mendekotasunak dituzten pertsonen gizarteratze afektiborako neurrien kopurua.
- Mendekotasunerako arriskua duten pertsonen edo familien kopurua.
- Arriskuan dauden pertsonen hezkuntzan eta lan-arloan aholkuak emateko esku-hartze kopurua.
- Parte hartu duten pertsona edo familia kopurua.
- Beharizanak detektatu dituzten ikastetxeetan egindako ekintzen kopurua.
- Errehabilitazio programetarako garraiorako Udalaren laguntzen kopurua eta zenbatekoa.
- Esku-hartzeen bidez zenbat pertsonarengana heltzea lortu den, generoaren eta adinaren arabera.
- Programatutako eta burututako esku-hartzeen arteko aldea.
- Programatutako helburu operatiboak bete dituzten esku-hartzeen tasa.
- Esku-hartzeen batez besteko iraupena.
- Esku-hartze bakoitzaren egungo egoera eta historikoa.
- Urteko kontsumo eta jarrera adiktiboaren eboluzioa.

4. ardatza: Ezagutzaren kudeaketa eta formazioa:

- Kontsumo eta jarrera adiktiboen urteko eboluzioa genero-ikuspegiarekin.
- Adikzioen ikerketan diharduten erakundeekin izandako lankidetzak kopurua.
- Adikzioari buruzko informazioa eta ezagutza zabaltzen duten komunikaziorako kanalen kopurua.
- Argitalpen kopurua.
- Jasotako feed-back kopurua.
- Udaleko web orrialdera eta Gazte Informazio Bulegoraadikzioei buruzko informazio-bila egindako bisiten kopurua.
- Erabiltzaileen gogobetetze-maila, adinaren eta generoaren arabera.

5. ardatza: Lidergoa eta koordinazioa:

- Egindako esku-hartze kopurua.
- Adikzioen Planari buruzko informazioa eta ezagutza zabaltzeko komunikaziorako kanalen kopurua.
- Parte hartu duten pertsonen eta kolektiboen kopurua.
- Parte-hartzaileen inplikazio-maila.